

МІНІСТЕРСТВО НАУКИ І ОСВІТИ УКРАЇНИ

ГО «МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ ОСВІТИ І НАУКИ»

ГО «НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ»

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Філологічний факультет

Кафедра практики англійської мови

ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра української та іноземної лінгвістики

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ»

Факультет іноземної філології

Сучасні проблеми германського та романського мовознавства

Матеріали VI Міжнародної
науково-практичної конференції



Рівне
2021

ББК 81.0

С91

УДК 81

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:

Михальчук Наталія Олександрівна – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри практики англійської мови (Рівненський державний гуманітарний університет).

Заступник головного редактора:

Бігунова Світозара Анатоліївна – кандидат психологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет);

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Постоловський Руслан Михайлович – кандидат історичних наук, професор, ректор Рівненського державного гуманітарного університету;

Ніколайчук Галина Іванівна – кандидат педагогічних наук, професор, декан філологічного факультету (Рівненський державний гуманітарний університет);

Ковальчук Інна В'ячеславівна – кандидат психологічних наук, доцент, декан факультету романо-германських мов (Національний університет «Острозька академія»);

Губіна Алла Михайлівна – кандидат психологічних наук, доцент кафедри української та іноземної лінгвістики (Луцький національний технічний університет);

Воробйова Людмила Михайлівна – кандидат філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Калініченко Михайло Михайлович – кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет), старший судовий експерт ЛНДІСЕ;

Мартинюк Алла Петрівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української та іноземної лінгвістики (Луцький національний технічний університет)

Сучасні проблеми германського та романського мовознавства: Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції, 15 лютого 2021 року, Рівне. – 261, [2]с.

Затверджено вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 2 від 27.02.2021 р.).

До збірника увійшли матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні проблеми германського та романського мовознавства», присвячені актуальним напрямкам досліджень у галузі філології та методики викладання мов. Матеріали збірника можуть бути корисними для науковців, дослідників, лінгвістів, аспірантів, пошукувачів, викладачів та студентів вищих мовних навчальних закладів.

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ ТА КОГНІТИВНОЇ ЛІНГВІСТИКИ

Бойко В., Воробйова І. А.	7
Способи вербалізації концепту «home» у романі Дж.Роулінг «Harry Potter and the Philosopher’s Stone»	
Кіщенко Н. Д.	13
Об’єктивація концепту МУДРІСТЬ у осмисленні різних народів	
Левчук П.	16
Методичне забезпечення викладання польської мови як іноземної у Польщі та світі	
Літкович Ю. В.	21
The role of prosody in non-verbal communication	
Михальчук Н. О., Івашкевич Е. Е.	24
Psycholinguistic peculiarities of the representation of emotions denoting “fear”	
Найдюк О. В.	37
Існування прецедентних феноменів у наукових текстах економічного характеру	
Потанчук С. С.	40
Принципи організації етикетного спілкування лінгвокультурної комунікації	

СЕКЦІЯ 2. ТРАДИЦІЙНІ ТА НОВІТНІ АСПЕКТИ ЛІНГВІСТИЧНИХ ТА ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Алексієвець О. М.	45
To the study of the prosodic means’ role in English political speech	
Аніщенко І. М.	47
Парадигматика інтрамовленневої діяльності в лінгвістичних дослідженнях тексту	
Бігунов Д. О., Горкавчук О. О.	51
Формула AIDA у рекламному тексті	
Бігунова С. А., Alwasiak S.	53
The Differences between Symbols and Tropes	
Верьовкіна О. Є, Верьовкіна А. В.	57
Особливості реалізації образності в англomовному та турецькому політичних дискурсах	

Вовчук Н. І., Самборська І. М.	60
Мовний аспект історичного роману-хроніки В. Пікуля «Фаворит» : іншомовна лексика у творі	
Д'яченко Д., Воробйова І. А.	69
Лексико-стилістичні засоби вираження іронії в кінематографі (на прикладі серіалу Марка Геттіса та Стівена Моффата «Шерлок»)	
Насанкіна Н. В., Калініченко М. М.	75
Творчість Р.В.Емерсона в контексті розвитку популярної культури США 1800-х років (лінгвістичний та культурний аспекти)	
Нестерук С. М.	89
Концепція «винайденної традиції» в графічному романі Марджан Сатропі «Персеполіс»	
Поліщук Д., Воробйова І. А.	91
Вербалізація концепту “CITY” засобами термінології архітектури в художньому тексті (на прикладі оповідань А.К.Дойля про Шерлока Холмса)	
Приходько В. Б.	96
Іншомовна рецепція та інтерпретація мовної ментальності	
Сербіна Т. Г.	99
Експресивний синтаксис у поезіях Шевченка	
Синевич Б. М.	107
Рецептивні стратегії доробку письменників «Празької школи»	
Стернічук В. Б.	109
Діалогічна модель творчості: перекладач як художник, світ як структура	
Тиха Л. Ю.	112
Стилістична роль протиставлення у творенні художніх образів (на матеріалі творів Анджея Стасюка)	
Федік Ю. М.	115
Диференційні ознаки політичного дискурсу	
Фурман О. М.	119
Засоби репрезентації семантики превентива в англійськомовних медичних текстах малої форми	
Харченко Є. М., Яцюрник Я. О.	124
The reasons of conflicts in the relationships between parents and children	
Чеберяк А. М.	139
Авторський стиль сучасного політичного лідера (на матеріалі промов президента США Д. Трампа)	

CEKЦIЯ 3. AKTYAЛbНI ПPOБЛЕМИ MEТОДИКИ BИKЛAДАННЯ IHOЗEMНИX MOB

<i>Бойко Н. Г., Конопльова Ю. О.</i>	147
Гейміфікація як засіб підвищення інтересу учнів до вивчення іноземної мови	
<i>Бойчук В. М., Єфремова Н. В.</i>	151
Особливості викладання навчальної дисципліни «Креативне письмо і методика його викладання» в закладах вищої освіти	
<i>Боровець О. В.</i>	155
Моделювання процесу підготовки майбутніх педагогів до комунікативної діяльності	
<i>Голембієвська М. В.</i>	158
Використання відеоматеріалів на заняттях іноземної мови як засіб мотивації учнів та спосіб підвищення ефективності навчання	
<i>Івашкевич Е. Е., Антюхова Н. І.</i>	161
Aspects of learner's autonomy	
<i>Івашкевич Е. З., Набочук О. Ю.</i>	176
The role of emotional intelligence in developing the person's creativity	
<i>Кукла О. В.</i>	189
Методика застосування технології розвитку критичного мислення на уроці англійської мови	
<i>Лавринюк І. М.</i>	196
Сучасні методи викладання іноземних мов	
<i>Мазурова А. В.</i>	198
Організація самостійної роботи з англійської мови у процесі дистанційного навчання	
<i>Мороз Н. М.</i>	202
Використання технології mind-mapping при навчанні іноземної мови	
<i>Мунтян А. О., Шпак І. В.</i>	206
Case Method: Structure and Content of a Case	
<i>Смирнова М. Л.</i>	210
Eine der effektiven Formen des Erlernens der Fremdsprache	
<i>Смирнова М. Л., Афанас'єва Л. В.</i>	217
Zur Frage über fremdsprachige Fachkompetenz zukünftiger Fachleute	
<i>Stapor Monika</i>	224
The importance of contrastive grammar in preschool education. Case of Norway	

СЕКЦІЯ 4. ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПРОЦЕСІ МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ-ФІЛОЛОГІВ

<i>Афанас'єва Л. В., Смирнова М. Л.</i>	229
Organization of student work in the process of learning English at the university	
<i>Вєтрова І.М., Domżał Z.</i>	234
Ефективність застосування портфоліо як інструменту формування автономності в педагогічному університеті	
<i>Касаткіна - Кубишкіна О. В., Савчук А. С.</i>	236
Blended Learning: Ways to Make On-Going Assessment Effective and Improve Students' Test Performance	
<i>Ковальчук О. М.</i>	242
Оптимізація процесу викладання іноземної мови для студентів різного базового рівня підготовки з метою підвищення ефективності засвоєння іншомовного матеріалу	
<i>Пархоменко О. Т.</i>	246
Використання інноваційних технологій навчання на заняттях англійської мови в умовах модернізації середньої освіти	
<i>Смирнова М. Л., Афанас'єва Л. В.</i>	248
Die Verwendung der interaktiven Technologien im Deutschunterricht	
ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРІВ	258

7. Пикуль В.С. Фаворит. Его Таврида. Том третий [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://getlib.ru/proza/istoricheskaya-proza/476-valentin-pikul-favorit-kniga-vtoraya-ego-tavrida-tom-3.html>

8. Пикуль В.С. Фаворит. Его Таврида. Том четвертый [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.livfox.ru/679242-valentin-pikul-favorit-kniga-vtoraya-ego-tavrida-tom-4.html>

9. Прохоров О.М. Большой энциклопедический словарь [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://slovonline.ru/slovar_ctc/

10. Фасмер М. Этимологический словарь русского языка [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://vasmer/lexicography.online/>

*Дарія Д'яченко, І.А. Воробйова
(Рівне)*

ЛЕКСИКО-СТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ ВИРАЖЕННЯ ІРОНІЇ В КІНЕМАТОГРАФІ (НА ПРИКЛАДІ СЕРІАЛУ МАРКА ГЕТТІСА ТА СТІВЕНА МОФФАТА «ШЕРЛОК»)

Детектив Шерлок Холмс, напевно, один з найвідоміших персонажів англійської літератури. Завдяки легкому перу Артура Конан Дойля та цікавим сюжетним лініям Шерлок Холмс не раз ставав об'єктом екранізації та, беззаперечно, є об'єктом безмежної любові телеглядачів. Розглянемо цього улюбленця в британському серіалі «Шерлок» [3].

Комічне в серіалі проступає до нас з першої картинки – це зображення чортового колеса «Міленіум» та хмарочоса «Огірок», як насмішка над старою вікторіанською Англією з її Біг-Беном, Тауером та собором Святого Павла. У сучасному світі Холмс не курить своєї знаменитої люльки з оповідань, а клеїть нікотинові пластирі. Він вільно користується всіма благами сучасної цивілізації – від смартфона до GPS-навігатора. Щодо характеру головного героя, то він зазнав «вдосконалення» цілком у дусі новітньої доби, з її схильністю до крайніх проявів патологічних психічних станів у цивілізованих мешканців мегаполісів. Якщо в

А.К.Дойла Шерлок Холмс – «звичайний» геніальний детектив, хоча й дуже вже ексцентричний, то в сценаристів «Шерлока» С.Моффата й М.Гетісса він перетворюється на цілковитого соціопата.

У тексті сценарію серіалу «Шерлок» ми виявили такі стилістичні фігури, що створюють комічний та іронічний ефект: анафора, інверсія, хіазм, анаколүф. Найчастіше у серіалі використовуються такі стилістичні фігури, як анаколүф та хіазм. Значно менше зустрічаються анафора та інверсія.

Анафора – це лексичний повтор слів або словосполучень у співвідносних фрагментах тексту, чи повторення протягом твору. Анафора розставляє в тексті емоційно-сміслові акценти, сприяє створенню ефекту поступового складання сенсу [2, с. 45].

Впродовж всього серіалу ми зустрічаємось зі словом та відчуттям *boring* (*I'm bored, Watson*), які характеризують Шерлока та є основною мотивацією, що штовхає детектива до пошуку розгадки тієї чи іншої кримінальної справи. Сценаристи навмисне використовують цей повтор, тому що саме завдяки йому Шерлок постає перед нами справжнім соціопатом. В такому маленькому слові, яке супроводжує героя увесь фільм, і полягає іронічність образу.

Досить часто у серіалі зустрічаються улюблені вислови Шерлока «*Look at you lot. You're all so vacant. Is it nice not being me? It must be so relaxing*» та «*You see, but do not observe!*». Цими фразами Шерлок іронізує над пересічними людьми і таким чином ніби купається в своїй досконалості.

Яскравою та багатогранною стилістичною фігурою вважають хіазм. **Хіазм** – це переставлення головних членів речення. Хіазмові як складному явищу експресивного синтаксису властиві чіткість структурної організації, граматична і семантична трансформація й паралельне розгортання описуваних явищ. З огляду на це, у своїй роботі хіазм розглядаємо як стилістичну фігуру, в основі якої дзеркально-симетричне переміщення (зворотний паралелізм) компонентів двох суміжних словосполучень або речень. На сьогодні найбільш вдалою вважається класифікація різновидів хіазму Е.Береговської, яка поділяє всі хіастичні конструкції на три типи: суто синтаксичний хіазм, семантично

ускладнений хіазм і хіастичний каламбур [1, с. 22-27]. У досліджуваному серіалі ми зафіксували найчастотніше використання хіастичних каламбурів.

You want to hide a tree in a forest this is the best place to do it – семантико-граматичний хіазм, який іронічно відображає простоту рішення злочинця, яка натомість змусила мозок Шерлока інтенсивно працювати.

Shame on you, John Watson. Mrs Hudson leave Baker Street? England would fall – хіазматичний каламбур, в якому комізм та іронія полягають у порівнянні місця Хадсон та Бейкер Стрит з королевою та Англією.

In a world of locked rooms, the man with the key is king – хіазматичний каламбур.

That's the fragility of a genius, John. It needs an audience – перехрещення двох слів, що характерно для граматичного хіазму. Яскравий приклад самоіронії Шерлока.

Sometimes a deception is so audacious, so outrageous that you can't see it even when it's staring you in the face – хіазматичний каламбур, іронія відносно складу злочину.

Today you are sitting between the woman you have made your wife and the man you saved. In short, the two people who love you the most in all this world – перехрещення двох слів. Іронія полягає в характеристиці стосунків Шерлока і Ватсона, коли врешті-решт Шерлок визнав, що Ватсон є найдорожчою для нього людиною у світі попри усе глузування ним впродовж серіалу.

Why would he care? He despised her at the end. Won't even mention her by name, just The Woman – інверсований член речення, що характерно для хіазму. Іронія почуттів Шерлока, як до однієї жінки, так і до жінок в цілому.

Is that loathing or a salute? One of a kind, the one woman who matters – перехрещення двох слів, що характерно для граматичного хіазму.

Анаколүф широко використовується, як засіб гумористичного та сатиричного відтворення, інколи є результатом варваризмів. Анаколүф – це синтаксична конструкція, що не відповідає загальноприйнятим нормам, полягає

в неузгодженості членів речення [2, с. 48]. Анаколуф відображає особливий душевний стан та служить засобом емоційної характеристики персонажів.

Oh, what now? I'm in shock. Look, I've got a blanket. And I just caught you a serial killer – ми бачимо збуджений емоційний стан Шерлока після розкриття злочину, його роздратування та злість. Іронія полягає в тому, що розкривши злочин знову з'являється відчуття нудьги, а це дратує.

– *Just once, can you two behave like grown-ups?*

– *We solve crimes, I blog about it, and he forgets his pants. I wouldn't hold out too much hope* – у діалозі, який відбувається в Букенгемському палаці, за допомогою анаколуфу автори серіалу показують комізм ситуації та насмішкувато-поблажливе відношення Шерлока та його друга Ватсона до монаршої сім'ї.

– *Shut up, Mrs Hudson.*

– *I haven't said a word.*

– *You're formulating a question and it's physically painful watching you think.*

У цьому діалозі ми теж бачимо роздратування Шерлока, але зараз його уже дратує місіс Хадсон, оскільки своїми переживаннями вона його відволікає.

I imagine John Watson thinks love's a mystery to me, but the chemistry is incredibly simple and very destructive – ця фраза демонструє нам глибоку іронію відношення Шерлока до такого великого почуття, як кохання, яке для Шерлока просто імпульс - хімія.

– *How did you find me?*

– *I'm Sherlock Holmes!*

– *Really though, how? Every movement I made was entirely random. Every new personality, just on the roll of a dice.*

– *Mary, no human action is ever truly random. An advanced grasp of the mathematics of probability mapped on to a thorough apprehension of human psychology and the known dispositions of any given individual can reduce the number of variables considerably. I myself know of at least 58 techniques to refine the seemingly infinite array of randomly generated possibilities down to the smallest*

number of feasible variables. But they're really difficult, so instead I just stuck a tracer on the inside of the memory stick – цей уривок характеризує Шерлока, як генія, з одного боку, та показує його зневажливе ставлення до пересічних людей, з іншого. Іронічним тут є порівняння генія та звичайної людини, що, власне і лежить в основі характеру Шерлока – протиставлення себе, генія, та будь-кого іншого, звичайного.

Stress can ruin every day of your life. Dying can only ruin one – іронізування над самою сутністю життя та смерті властиве британцям, які досить зневажливо ставляться до смерті, не звеличують її, а, навпаки, намагаються принизити та знецінити.

Іншим засобом створення іронічного забарвлення твору, є **інверсія** – незвичне розташування слів у реченні з порушенням синтаксичної структури [2, с.114].

It may be that you are not yourself luminous, but you are a conductor of light – синтаксичний паралелізм інверсії. Іронія даної фрази полягає в обігранні вже звичної для серіалу смислової пари геній-простак.

– *What if I was to shoot you now? Right now?*

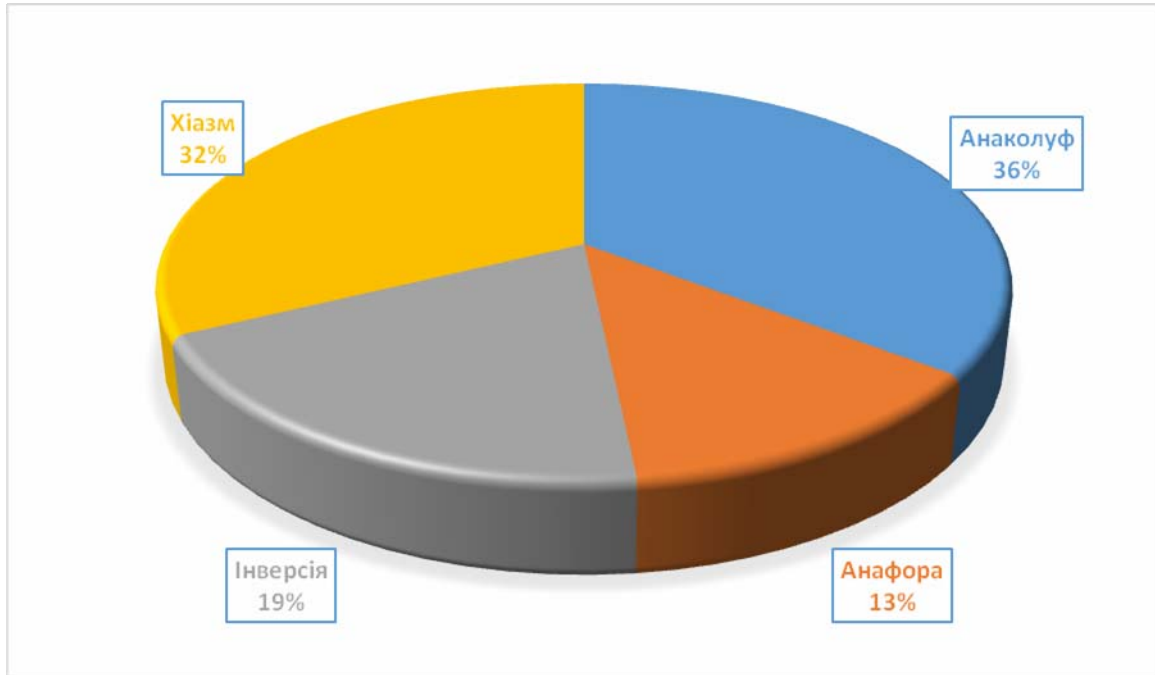
– *Then you could cherish the look of surprise on my face* – у даному випадку інверсія надає вислову більшої динамічності та напруженості.

I am dismissive of the virtuous, unaware of the beautiful and uncomprehending in the face of the happy. So if I didn't understand I was being – У даному прикладі використано досить багато слів-підсилювачів, які показують, як комізм ситуації, так і всю глибину почуття вдячності до свого єдиного друга.

Аналіз стилістичних фігур, що створюють іронічний характер серіалу «Шерлок», та отримані результати ми спробували унаочнити у схемі 1.

Схема 1 відображає кількісні показники аналізу серіалу «Шерлок». Загалом було опрацьовано 4 сезони серіалу «Шерлок» по три серії в кожному в яких було виявлено 68 стилістичних фігур. З аналізу 58 стилістичних фігур було виділено: 21 – анаколупф, що склало 35,5%, 7 – анафора, складає 12,9%, 11 – інверсія, складає 19,4% , 19 – хіазм , що складає 32,3%.

Схема 1. «Стилістичні засоби створення іронії у серіалі «Шерлок»



Комічне є дуже важливою складовою спілкування між людьми, це універсальний спосіб швидко знайти контакт з іншою людиною, завоювати її прихильність та повагу. Не секрет, що саме гумор вважається ознакою розуму, освіченості, ерудованості, але водночас він досить універсальний. Розглянувши приклади сюжетних ліній серіалу «Шерлок», зокрема такі, як Шерлок-Ватсон, Шерлок-Моллі, Шерлок-Моріарті, Шерлок-Шерлок ми дійшли висновку, що даний серіал ніби зітканий з іронії та суто англійського гумору. Витримана основна ідея британського гумору «не бути занадто серйозним».

ЛІТЕРАТУРА

1. Береговская Э.М. Очерки по экспрессивному синтаксису. Москва: Рохос. 2004. 208 с.
2. Потебня О.О. Эстетика і поетика слова. Київ: Мистецтво, 1985. 302 с.
3. <https://subscribescript.com/series/Sherlock-1475582>.